

Jaką przewagę dają Fundusze Europejskie nad innymi źródłami finansowania?

**W poszukiwaniu skutecznych źródeł finansowania
Unijne środki finansowe w skomplikowanym środowisku
społeczno-gospodarczym**

Andrzej Buszko dr hab. prof. UWM dr h.c.

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Plan wystąpienia

- Główne źródła finansowania
- Zalety i wady podstawowych źródeł finansowania
- Przewidywania funkcjonowania gospodarek
- Znaczenie Funduszy Europejskich w gospodarce
- Fundusze europejskie na tle pozostałych źródeł finansowych
- Podsumowanie

Główne źródła finansowania

Kredyt bankowy

Środki z rynku kapitałowego

Środki z rynku finansowego – quasi finansowe (Krajowy Fundusz Kapitałowy)

Leasing

Factoring

Forfaiting

Business Angels Networks

Kapitały własne / oszczędności

Franchising

Sekurytyzacja

Pożyczka

Subwencja

Venture capital

Kredyt kupiecki

Finansowanie mezzanine (finansowanie hybrydowe)

Finansowanie wewnętrzne: Środki z działalności przedsiębiorstw (zatrzymane zyski, amortyzacja, zwrot zaliczek), Środki uwolnienia kapitału (sprzedaż majątku)

Zalety typowych źródeł finansowania

Faktoring prowadzi do poprawy wskaźników rentowności, płynności i zadłużenia, co przyczynia się do podwyższenia wiarygodności kredytowej, możliwość uzyskania finansowania pozabilansowego, odsetki od kredytu inwestycyjnego można wliczyć w koszty, szybkie finansowanie - Anioły Biznesu, Rynek kapitałowy – wiarygodność, przejrzystość, wycena przez rynek wartości firmy, zalety forfaitingu :zamiana należności terminowych na gotówkę, eliminacja ryzyka handlowego, politycznego i kursowego, brak prawa regresu ze strony banku w stosunku do klienta, franchising łatwiejsze dotarcie do klientów z uwagi na rozpoznawalność marki, subwencja ma charakter roszczenia prawnego (jak np. została zapisana w budżecie dla danej jednostki musi być przekazana), sekurytyzacja umożliwia przedsiębiorstwom, instytucjom finansowym i bankom pozyskanie kapitału (emisji krótkoterminowych dłużnych papierów wartościowych pod zastaw należności), finansowanie mezzanine (finansowanie hybrydowe) spłata finansowania hybrydowego następuje jednorazowo i na sam koniec okresu kredytowania, nie obciąża zdolności kredytowych przedsiębiorstwa, nie jest zabezpieczony na aktywach przedsiębiorstwa, Krajowy Fundusz Kapitałowy udziela wsparcia finansowego funduszom kapitałowym na: wspieranie rozwoju przedsiębiorców, w szczególności przedsiębiorstw innowacyjnych w rozumieniu art. 2 pkt 80 rozporządzenia Komisji nr 651/2014 i przedsiębiorców prowadzących działalność badawczo-rozwojową, przez finansowanie ryzyka, o którym mowa w art. 21 rozporządzenia Komisji nr 651/2014, oraz przez udzielanie pomocy de minimis, o której mowa w rozporządzeniu Komisji nr 1407/2013;

Wady typowych źródeł finansowania

Ryzyko utraty całego majątku (właściciel zaspakajany jest na końcu), zyski dzielone z nowym współnikiem, utrata zaufania rodziny (przypadek pożyczki), konieczność przekazywania poufnych informacji, konieczność do ograniczeń w przypadku pożyczek, kredyty: koszty, długotrwałe procedury, zabezpieczenia, prowizje, rynek Business Angels jest niesformalizowany, private equity angażują się w projekty o relatywnie niskich potrzebach finansowych, szybka utrata kontroli nad projektem biznesowym, rynek kapitałowy jest niedostępny dla wielu firm poszukujących kapitału (wymogi stawiane przez giełdę), kredyt kupiecki - może skutkować narastaniem wartości niezapłaconych zobowiązań, z kredytów i pożyczek bankowych (prawie 80%) korzystają firmy duże, występowanie wielu rodzajów i form leasingu, poza tym różne interpretowanie umów leasingu w systemach prawnych państw powoduje trudności w określeniu jego wad i zalet (np. w Polsce US może niekorzystnie zaliczyć raty leasingowe), koszt leasingu jest w praktyce większy od zakupu przedmiotu, uszkodzenie lub utrata nie zwalnia od opłaty leasingowej, leasing z reguły jest wyżej opodatkowany niż kredyt, zmiany w bilansie firmy – duża wiedza, franczyza – dość duże koszty.

Przewidywania funkcjonowania gospodarek

Według raportów World Bank m.in. Global Economic Prospects gospodarka światowa spowolni. Tempo wzrostu gospodarczego w 2023 r. wyniesie 1,7%. Mamy do czynienia z inflacją, spadkiem inwestycji, zawirowaniami na rynkach surowcowych. koniecznością odbudowy gospodarek po pandemii COVID, napięciami geopolitycznymi związanymi m.in. z wojną na Ukrainie, zadłużeniem wielu krajów, napięciami budżetowymi (znaczny wzrost wydatków, przy ograniczonych możliwościach zwiększenia dochodów), klęski żywiołowe, problem migracji, zmiany klimatyczne, załamaniem się łańcuchów logistycznych

Kryzys gospodarki rozwoju.

W Polsce spodziewane jest również spowolnienie. W 2023 r. PKB ma wynieść 1,3%, inflacja roczna 13%, bezrobocie ma oscylować w przedziale 5-6%, stopy procentowe mają pozostawać mniej więcej na poziomie 6-8%, złoty w stosunku do walut kluczowych ma mieć tendencję stabilizacyjną (niektórzy analitycy przewidują nieznaczne osłabienie) tempo eksportu osłabnie do 12-15%, tempo importu rośnie o 20% - spodziewany jest deficyt w handlu zagranicznym, słabnie tempo inwestycji 4%, inwestycje prywatne nie przekroczą 15% PKB,

Znaczenie Funduszy Europejskich w gospodarce

- Wzrost inwestycji
- Poprawa życia mieszkańców (przedsiębiorczość i otoczenie biznesu, transport, zdrowie, edukacja, kultura, ochrona środowiska)
- Wzrost dochodów (szczególnie w gminach o niewielkich dochodach własnych np. gminy wiejskie)
- Wzrost liczby mieszkańców na tych obszarach, gdzie inwestycje przyczyniły się do ożywienia gospodarczego
- Nakłady na badania i rozwój

Fundusze Europejskie na tle pozostałych źródeł finansowych- zalety :

- Duże środki
- Informacja dla międzynarodowych rynków finansowych / BIZ, warunki zakupu krajowych papierów wartościowych
- Efekt spillover / wzrost inwestycji indukowanych
- Stabilizacja finansowania / Pewność środków
- Różnorodność środków
- Strategiczne obszary poprawy
- Transparentność procedur/warunkowość/ kwalifikowalność/ skuteczność
- Bezzwrotne lub bardzo atrakcyjnie oprocentowane
- Zacieśnianie współpracy w ramach Unii Europejskiej oraz Europy
- Niwelują negatywne efekty gospodarcze
- Zbliżają podmioty gospodarcze do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

Podsumowanie

Fundusze Europejskie są niezmiernie ważnymi środkami przyczyniającymi się do rozwoju gospodarczego.

Posiadają wiele unikalnych zalet i przewag nad tradycyjnymi środkami finansowymi.

Dziękuję za uwagę

Literatura

Churski, P. (2016). Geneza i przemiany europejskiej polityki spójności: Wnioski dla Polski, Poznań: UAM. Pobrane z: http://lublin.stat.gov.pl/files/gfx/lublin/pl/defaultstronaopisowa/1220/1/1/p_churski.pdf (2023/02/11).

Ciupek, B., Znaniecka, K. (2010). Fundusze Unii Europejskiej dla jednostek samorządu terytorialnego w Polsce. W: T. Famulska (red.), Zasilanie finansowe jednostek samorządu terytorialnego w warunkach integracji europejskiej (s. 120–128). Katowice: Wyd. UE w Katowicach.

Fundusze Europejskie (2017). Portal Funduszy Europejskich Ministerstwa Rozwoju. Pobrane z: www.funduszeuropejskie.gov.pl (10.07.2017). Imiołczyk, B. (2010).

M. Kołodziej-Hajdo, A. Surowiec, Finansowanie projektów MŚP z funduszy unijnych. Korzyści i bariery, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego. Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” 2011, nr 32

Samorząd a fundusze unijne. W: B. Imiołczyk (red.), ABC samorządu terytorialnego (poradnik nie tylko dla radnych) (s. 41–49). Warszawa: Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej

Ministerstwo Rozwoju (2017). Pobrane z: www.mr.gov.pl (5.07.2017).

MUSIAŁKOWSKA, I. 2011. Wspieranie innowacyjności w polskich firmach dzięki środkom unijnym. w: MRUK, H. oraz NESTOROWICZ, R. (red.) Uwarunkowania sprawności innowacyjnej przedsiębiorstw Poznań: Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Oręziak L., Finanse Unii Europejskiej, Warszawa 2009

PARP (2017). Pobrane z: www.pi.gov.pl/PARP/ (21.07.2017).

Popławski, Ł., Polak, M. (2011). Innowacyjność w rozwoju regionalnym – wybrane problemy. Zeszyty Naukowe Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Tarnowie, 2 (19),

Poździk, R. (2008). Fundusze unijne: zasady finansowania projektów ze środków unijnych w Polsce w latach 2007–2013. Lublin: Verba.

Rajca, L. (2014). Integracja Polski z Unią Europejską a funkcjonowanie polskiego samorządu terytorialnego. Wybrane aspekty. Toruń: Wyd. Adam Marszałek

Ocena wpływu realizacji polityki spójności na kształtowanie się wybranych wskaźników makroekonomicznych na poziomie krajowym i regionalnym za pomocą modelu EUImpactMod, IMAPP Consulting oraz Instytut Badań Strukturalnych, czerwiec 2020